

ЗА МАКЕДОНСКИТЕ РАБОТИ

Омраза, суета, непочитување на политичкиот противник, омаловажување на идејата која ја проповедаат. Речиси шеесет години наназад сме сведоци на прогонувањето на политичките неистомисленици, кои живееле во југословенското општество. Политичките олигархии конечно треба да ги надминат суетите и припадностите кон една или кон друга политичка идеологија.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Поводот за ова пишување ми го даде поранешниот министер за финансии и актуелен претседател на ВМРО - Македнска, Борис Стојменов. При средбата со него, спонтано во разговорот се наметна прашањето околу македонската зајадливост, партиската и идеолошката нетрпеливост меѓу политичките струи во општеството, традиционалниот синдром на самоуништување кај македонскиот род и слични работи. Правејќи паралела меѓу сè она што изминативе петнаесетина години се случуваше и сè уште се случува на домашната политичка сцена, неизбежно се доаѓа до констатацијата дека главната нишка која нè следи е докажу-

вањето едни на други кој е патриот, а кој предавник, кој е "комуњар", а кој е "вмровец". Само не ја гледам ползата од таквото себедоказување и омаловажување на другиот кој, исто така, е Македонец.

Омраза, суета, непочитување на политичкиот противник, омаловажување на идејата која ја проповедаат. Речиси шеесет години наназад сме сведоци на прогонувањето на политичките неистомисленици, кои живееле во југословенското општество. "Ти си вмровец и ти не можеш да бидеш во структурите на владеење. Ти нема да имаш никаков статус, ти си никој и ништо", ова се само дел од реториките со доза на ултиматум и закана до поборниците за поинакви идеи од социјалистичките. Приликите се променија, се видоизменија, добија поинаков тек. Денес сме демократско општество. Речиси 15 години запоставените и прогонуваните атакуваат да ја земат власта во свои раце. Идејата на ВМРО победи пред седум години на парламентарните избори. Се очекуваше многу. Препород (економски и политички), буђење на националната свест со доза на умерен национализам. Не испадна како што се очекуваше.

ПОЛИТИЧКА КУЛТУРА

Како и во минатото, левите и десните крила на ВМРО не успеаја да најдат заеднички јазик и да ги консолидираат сопствените редови. За среќа, во денешницата немаше врховисти. Но, синдромот на раздружување и меѓусебно докажување дека си во право си го направи своето. Социјалистичките и социјалдемократските идеи и струи немаа многу проблеми со опозицијата. Таа си имаше повеќе проблеми со сама себе отколку со посткомунистичките политички номенклатури. Веќе неколку изборни циклуси македонската десница доживува убедливи порази на сите нивоа - локални, собраниски, претседателски... Заслугата за тоа лежи не во умешноста на противникот да наметне покреативни идеи и стратегии за економски и политичко-безбедносен спас на македонската држава, туку во негативниот процес во редовите на опозиционите структури, кои сами од себе се уриваат. Тие сè уште ниту се прочистени, ниту се исфилтрирани. Македонската десница сè уште нема изградена солидна политичка култура, нема стратегија како да се движи по траекторијата на државно однесување. Таа покажува високо ниво на политиканство, аматерски пристап во решавањето на проблемите. Тоа не е здраво за македонската демократија. Најзаслужна за хиерархиската надмоќност на актуелните политички владејачки струи е токму опозицијата. Гледам невладините организации, аналитичарите, универзитетските професори, Хелсиншкиот комитет за човекови права, се плашат од воведување апсолутна власт на една идеологија на сите државни нивоа, се плашат од, како што беше речено, воведување тиранија и уништување на демократијата. Можеби малку прегрубо кажано. Сепак, ние сме далеку од тоа. Но, секоја идеологија која континуирано победува на неколку изборни циклуси по ред, со текот на времето ќе си придаде толкава комозија што полека, спонтано и несвесно ќе почне да практикува тортура врз сè и сешто. Оттука произлегува и стравот од оние елементи кои гледаат и набљудуваат од страна. Сепак, базичниот проблем со кој се соочува организмот на македонската национална кауза е длабоката поделба, длабокиот јаз кој постои меѓу самите Македонци по род. Самите граѓани прават поделба меѓу себе врз партиска или идеолошка основа, запоставувајќи ги притоа националните и државните белези. Противниците или подобро речено непријателите на државната унитарност вешто ги искористуваат таквите прилики кои повеќе се неприлики. Велат хомогеноста на

една етничка заедница е штетна за демократските определби на државата. Таа преминува во меѓуетничка нетрпеливост, па оттука егзистирањето на граѓанското општество врз такви критериуми е практично невозможно. Точно. И таквата хомогеност во македонските политички редови никогаш ја немало, нема ниту да ја има. Не навлегувам во тоа колку таа политичка стратегија носи позитивни, а колку негативни резултати. Но, кога ќе погледнете кај другата, албанската страна, кога се во прашање албанските национални и каузални интереси, се забележува дека таа хомогеност е повеќе од изразена. Навидум постои политичко-партиска нетрпеливост меѓу претставниците на албанската заедница. Се практикуваат демократија, почитување на различните мислења и определби. Но, секогаш во центарот на размислувањето, во репликите и полемиките се става позицијата на македонскиот граѓанин со албанско потекло. Каде е тој во македонското општество, како е дискриминиран, дека тој треба да добие највисок степен на слобода, дури се оди и до регионализација на општините како прв чекор до автономија и федерализација. На ова поле е изградена вешта стратегија за постепено остварување на овие цели. Албанските политички проектант-ти тука имаат кохерентен, хомоген став. Затоа од година во година Македонија сè повеќе ги губи националните и државните белези.

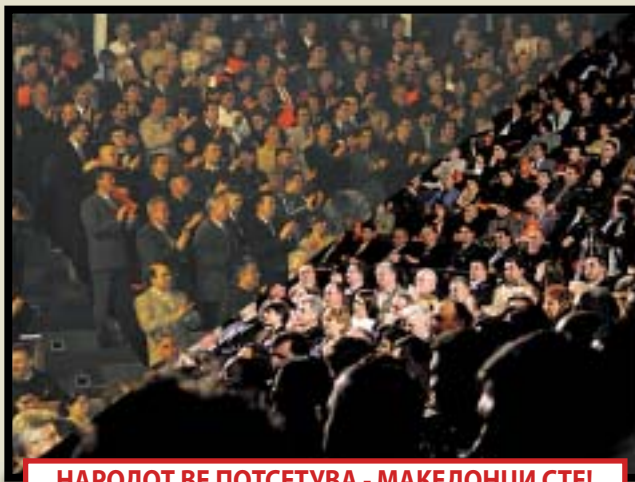
СТАВЕНИ НА МАРГИНИТЕ

Македонските структури го изгубија и го губат времето во докажувањето кој повеќе предал од македонштината, кој ги сквернавел националните постулати и кој ги заштитил белезите на државноста. Сè додека во сопствените редови се бараат предавниците, шпионите и изродите, сè дотогаш националниот карактер на македонската држава ќе биде блед, изветвен. Такви се македонските работи. Дополу решени, недорешени. Ставени на маргините. Надвор од секоја меѓународно правна норма, под секое достоинство, без гордост и волја за нешто сопствено. Држат тезите дека е неизбежен процесот на политичко и идеолошко помирување во македонскиот дел од репрезентацијата. Сè друго води во невиден раскол со несогледливи последици. Политичките олигархии конечно треба да ги надминат суетите и припадностите кон една или кон друга политичка идеологија. СДСМ никогаш нема да го "свари" ВМРО, и обратно "вмровците" никогаш нема да ги "сварат" "комуњарите". До кога? Зарем сè уште не се надминаа себеси? Реваншизми, подметнувања... Зарем сè уште ги задојуваат новите генерации и поколенија со ставовите дека овие се вакви, а овие онакви? Веројатно. Инаку денес не би биле во ваква си-

туација во каква што сме. Само уште крв што не паднала. Не е грев, не е злосторство ВМРО да коалицира со СДСМ. Не е предавство. Не е кукавичлук. Напротив, тоа е потег со кој би се обединиле сите Македонци по дух. Не како контрапотег на хомогеноста на албанската политичка рамка, туку како обид за неутрализирање на себеранувањето на Македонците. Зарем тоа не е она што недостасувало сите овие векови наназад? Ако погледнеме, макар и површно, во нашата историја ќе забележиме дека македонската идеја не можела да заживее само поради тврдоглавоста на Македонците, само поради меѓусебната егзекуција и предавствата на едни кон други сами си ги правеле.

Ниту еден македонски великан не го изгуби животот, достоинството и честа од себе лично. Секогаш таа "привилегија" му ја овозможуваа неговите собраќа Македонци. Денес работите можат да се променат. Да не се живее од историјата. Од неа само да се извлечат поуците што не

треба да се прави. Но, тоа веројатно не се искоренува преку ноќ. И натаму ќе бидеме сведоци на предавствата и спасителствата на вмровските и социјалдемократските структури. Тој е синдром со лик на карцином од кој нема спас. Со кренати раце и препуштање на другите не се прави ниту обид за промена на нештата. Препукувањата течат како во пинг-понг партија. Граѓанството ќе се хипнотизира со погледите лево и десно. Ќе му се слочи. Но, такви се македонските работи. Намерно не се дозволува да заживее една граѓанско-национална идеја, која ќе значи продолжување на демократските развојни процеси, а од друга страна ќе понуди и нов елан за развојот на македонската национална мисла која е сведена под минимумот. Велат дека Европа повеќе не сака национални општества. Можеби. Нам не ни е потребно национализирано општес-

НАРОДОТ ВЕ ПОТСЕТУВА - МАКЕДОНЦИ СТЕ!

МАКЕДОНСКИТЕ СТРУКТУРИ ГО ИЗГУБИЈА И ГО ГУБАТ ВРЕМЕТО ВО ДОКАЖУВАЊЕТО КОЈ ПОВЕЌЕ ПРЕДАЛ ОД МАКЕДОНШТИНАТА, КОЈ ГИ СКВЕРНАВЕЛ НАЦИОНАЛНИТЕ ПОСТУЛАТИ И КОЈ ГИ ЗАШТИТИЛ БЕЛЕЗИТЕ НА ДРЖАВНОСТА. СÈ ДОДЕКА ВО СОПСТВЕНИТЕ РЕДОВИ СЕ БАРААТ ПРЕДАВНИЦИТЕ, ШПИОНИТЕ И ИЗРОДИТЕ, СÈ ДОТОГАШ НАЦИОНАЛНИОТ КАРАКТЕР НА МАКЕДОНСКАТА ДРЖАВА ЌЕ БИДЕ БЛЕД, ИЗВЕТВЕН. ТАКВИ СЕ МАКЕДОНСКИТЕ РАБОТИ.

тво збогатено со радикални и екстремни елементи. Далеку од тоа. Нам ни е потребна заедничка духовна мисла, која ќе ја обнови македонштината во рамките на граѓанските и демократските идеали. Тука постои суштествена разлика. А тоа може да се постигне само со почитување на размислувањата како на едните, така и на другите, како во левицата, така и во десницата. Доколку се реализира таа идеја тогаш и СДСМ ќе ги прифати идеалите на исконското ВМРО, и десницата ќе ги прифати придобивките од социјалистичкото време. Треба да се направи обид за приближување, за помирување. Категоричното НЕ само ќе им овозможи на другите да се доконсолидираат и дохомогенизираат како последен чекор до крајната цел. Не знам само потоа кому ќе му биде важно кој бил во право - дали сдсмовците или вмровците. Тогаш сите ќе отидеме во мајчината.